

NEEM DE TIJD VOOR HEEMKUNDE – HET ATHEENSE VOORBEELD

Hugo Lambrechts-Augustijns

Voor een Athener in het oude Griekenland bestond het toppunt van luxe uit vrije tijd. Het bezit van slaven bood de burger de mogelijkheid zich aan zijn ware interesses te wijden.

De dag van een burger begon bij zonsopgang, wanneer hij van zijn harde bed opstond en zich in zijn mantel hulde, die overigens ook als deken diende. Dan ging hij naar zijn werk, bijvoorbeeld als steenhouwer of pottenbakker, als boekhouder bij de zilvermijnen van de staat of als landeigenaar, die toezicht moest houden op zijn wijngaarden of olijfaanplant. Met uitzondering van de zilvermijnen was alle nijverheid in Athene kleinschalig. Zelfs het grootste bedrijf, dat schilden voor het leger maakte, had niet meer dan 120 arbeiders in dienst. Tegen de middag was het meeste werk gedaan en kon men zich wijden aan interessantere zaken, zoals sport, filosofie en vooral politiek. De meeste Atheners brachten graag een paar uur per dag door in het *gymnasium* – een kruising tussen een sportcentrum en een dispuutgezelschap – waar ze van gedachten wisselden over de gebeurtenissen van de dag. In het Oudgrieks betekent het woord *gymnasium* 'plaats om naakt te zijn', afgeleid van *gymnos* of naakt. In het oude Griekenland werd de sport naakt beoefend.

De levendige debatten over zaken van algemeen belang, afgewisseld door gedichten, zang en grappen, werden tot diep in de nacht voortgezet tijdens het *symposion* of drinkgelag. Het woord *symposion* of *sumposion* is afgeleid van *σύν/sun* (samen) en *πόσις/posis* (drinken). Tijd nemen voor bestuurszaken was voor de Atheners veel belangrijker dan werk.

Voor ons zou het toppunt van luxe bestaan uit elke namiddag te wijden aan heemkundige gesprekken.

Het heemkundig lokaal moet een *gymnasium* zijn waar een *symposium* wordt gehouden.

Er zijn wel twee beperkingen: we houden onze mantel aan en we drinken niet meer bekertjes dan het aantal letters van onze voornaam. De Romeinen noemden dit '*bibere ad numerum*'.

Bron: "Wist u dat", Reader's Digest, Amsterdam-Brussel, 1992, p. 221.